

**SVEUČILIŠTE
U ZADRU**
UNIVERSITY OF ZADAR

**ODJEL ZA ZDRAVSTVENE
STUDIJE**
Splitska 1
23 000 Zadar, Hrvatska

T: +385 23 400-411

URL: <http://www.unizd.hr>

E-MAIL: zdravstveni.studiji@unizd.hr

Naziv studija	SVEUČILIŠNI PREDDIPLOMSKI STUDIJ SESTRINSTVA			
Naziv kolegija	Zdravstvena njega starijih osoba			
Status kolegija	obvezni			
Godina	3	Semestar	5	
ECTS bodovi	4			
Nastavnik	Izv. prof. dr.sc.Suzana Konjevoda			
e-mail				
vrijeme konzultacija				
Suradnik / asistent	Sonja Šare, predavač			
	sonja.sare@gmail.com			
vrijeme konzultacija	Petak 15-16h			
Mjesto izvođenja nastave	Nastava se izvodi u predavaonici OB Zadar. Vježbe se izvode u OB Zadar, Domu za psihički bolesne odrasle osobe, Domu za starije i nemoćne osobe Zadar.			
Oblici izvođenja nastave	Predavanja Seminari Vježbe			
Nastavno opterećenje P+S+V	P 30 S 15 V 30			
Način provjere znanja i polaganja ispita	Pismena provjera znanja Usmena provjera znanja Studenti ostvaruju pravo pristupa pismenom ispitu nakon odslušanih predavanja, seminara i pozitivno ocjenjenih vježbi od strane mentora. Nakon pozitivno ocjenjenog pismenog ispita studenti polažu usmeni ispit koji uključuje prikaz slučaja. Pismeni ispit sadrži 30 pitanja.			
Početak nastave	10.12. 2018.	Završetak nastave	21.12..2018.	
Kolokviji	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
Ispitni rokovi	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
	1.02.2018	20.02.2018	17.06.2018.	02.09.2018.
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija studenti će: -razviti kritički osvrt na povijesni razvoj gerijatrije i gerontologije te uloge starije osobe u društvu -obrazložiti teorije starenja -obrazložiti promjene u organima i sustavima organa starijih osoba -obrazložiti najčešće bolesti u starijoj dobi -razlikovati društvene vidove starenja -usporediti vrste smještaja za starije osobe -procijeniti načine prilagodbe starijih osoba na promjene u tjelesnom, psihičkom i socijalnom statusu -obrazložiti značenje multimorbiditeta i polipragmazije u starijoj dobi -razlikovati primarnu, sekundarnu i tercijarnu prevenciju u starijoj dobi -prepoznati znakove zlostavljanja starijih osoba -procijeniti načine zadovoljavanja osnovnih ljudskih potreba u starijoj dobi			

**SVEUČILIŠTE
U ZADRU**
UNIVERSITY OF ZADAR

**ODJEL ZA ZDRAVSTVENE
STUDIJE**
Splitska 1
23 000 Zadar, Hrvatska

T: +385 23 400-411

URL: <http://www.unizd.hr>

E-MAIL: zdravstveni.studiji@unizd.hr

	<ul style="list-style-type: none">-planirati, provoditi i evaluirati proces sestrinske skrbi kod starijih osoba- razviti kritički osvrt na proces starenja i odnos društva i zajednice prema starenju-procijeniti potrebe i načine zadovoljavanja potreba umirućih bolesnika
Preduvjeti za upis	Položen ispit: Osnove zdravstvene njege i Proces Zdravstvene njege
Sadržaj kolegija	<p>Povijesni razvoj gerontologije i gerijatrije. Terminologija. Definiranje pojmova. Teorije starenja. Starenje biološko i patološko. Društveni vidovi starenja. Zaštita prava starijih osoba. Vrste pomoći starijim osobama. Homeostatički modeli u gerijatriji. Mentalno-higijenski aspekti gerontologije. Funkcijske i somatske promjene u organizmu starije osobe. Percepcija i održavanje zdravlja u starosti. Osobitosti prehrane starijih osoba. Osobitosti promjene eliminacije starijih osoba. Osobitosti promjene sustava za kretanje starijih osoba. Primjena lijekova u starijoj dobi. Psihologija starenja, starost reintegracija ili očaj. Ovisnost u starosti. Izoliranost i otuđenost- problemi starijih ljudi. Zlostavljanje starijih osoba. Problemi u komunikaciji-vid,sluh i senilnost. Starenje i stres. Depresija i starenje. Odnosi u obitelji-suživot više generacija. Geroprofilaksa. Primarna, sekundarna i tercijarna prevencija. Oblici smještaja za starije osobe. Povijesni razvoj hospicija i palijativne skrbi u svijetu. Glavne značajke palijativne skrbi. Zdravstvena njega umirućih bolesnika. Zdravstvena njega gerijatrijskih bolesnika prema teoriji N. Rooper . 4.stupnja gerijatrijske zdravstvene njege. Uloga medicinske sestre u prevenciji komplikacija smanjene pokretnosti starijih osoba. Proces zdravstvene njege starijih osoba. Učestalost sestrinskih dijagnoza u zdravstvenoj njezi gerijatrijskog bolesnika prema obrascima M.Gordon</p>

**SVEUČILIŠTE
U ZADRU**
UNIVERSITY OF ZADAR

**ODJEL ZA ZDRAVSTVENE
STUDIJE**
Splitska 1
23 000 Zadar, Hrvatska

T: +385 23 400-411
URL: <http://www.unizd.hr>
E-MAIL: zdravstveni.studiji@unizd.hr

Obvezna literatura	<p>Duraković Z i sur.(2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi</i>. CT poslovne informacije, Zagreb.</p> <p>Duraković Z. (2011) <i>Farmakologija u gerijatriji</i>. CT- poslovne informacije, Zagreb.</p> <p>Fučkar G. (1992) <i>Proces zdravstvene njege</i>. Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Zagreb.</p> <p>McCabe B. (2010) <i>Gerontological nursing</i>. ANA. Silver Spring, Maryland.</p> <p>Roksandić Tomek S. (2012) <i>Četiri stupnja gerijatrijske zdravstvene njege sa sestrinskom dokumentacijom i pristupnikom opće/obiteljske medicine u domu za starije osobe</i>. Zavod za javno zdravstvo dr.Andrija Štapmar, Zagreb.</p>
Dopunska literatura	<p>Pečjak V. (2001) <i>Psihologija treće životne dobi</i>. Prosvjeta Zagreb, Zagreb.</p> <p>Riemann F. (2008) <i>Umijeće starenja</i>. Naklada Slap, Jastrebarsko.</p>
Internetski izvori	Znanstveni članci
Način praćenja kvalitete	<p>Elektronska evaluacija studenata putem standardiziranih obrazaca izrađenih od strane Ureda za kvalitetu Sveučilišta.</p> <p>Pismena samoevaluacija nastavnika putem standardiziranog obrasca izrađenog od strane Odjela za zdravstvene studije.</p> <p>Pismena evaluacija prolaznosti ispita i evaluacija zaključne ocjene.</p>
Uvjeti za dobivanje potpisa	Prisutnost na nastavi i vježbama
Način bodovanja kolokvija/seminara/vježbi/ispita	U postotku (od-do) <60% 60-69% 70-79% 80-89% >90%
Način formiranja konačne ocjene	Aktivnost na nastavi: 20% Vježbe:30% Pismeni ispit:20% Usmeni ispit:30%

Napomena

Nastavne teme -predavanja			
Red . br.	Datum	Naslov	Literatura
1.	10.12. 2018 11.12.2108.	Uvod u predmet: plan i program rada, elemente i kriterije ocjenjivanja. Povijesni razvoj gerontologije i gerijatrije. Terminologija. Definiranje pojmova. Teorije starenja. Starenje biološko i patološko. Društveni vidovi starenja.	Duraković Z i sur. (2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi</i> . CT poslovne informacije. Zagreb. Pečjak V.(2001) <i>Psihologija treće životne dobi</i> . Prosvjeta Zagreb. Zagreb.
2.		Zaštita prava starijih osoba. Vrste pomoći starijim osobama.	Pečjak V.(2001) <i>Psihologija treće životne dobi</i> . Prosvjeta Zagreb. Zagreb. Riemann F.(2008) <i>Umijeće starenja</i> . Naklada Slap, Jastrebarsko.
3.		Homeostatički modeli u gerijatriji. Mentalno-higijenski aspekti gerontologije	Duraković Z i sur.(2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi</i> . CT poslovne informacije, Zagreb. Duraković Z. Pečjak V.(2001) <i>Psihologija treće životne dobi</i> . Prosvjeta Zagreb. Zagreb.
4.		Funkcijske i somatske promjene u organizmu starije osobe.	Duraković Z i sur. (2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi</i> . Zagreb: CT poslovne informacije, Zagreb.
5.		Percepcija i održavanje zdravlja u starosti	Duraković Z i sur.(2007)

SVEUČILIŠTE
U ZADRU
UNIVERSITY OF ZADAR

ODJEL ZA ZDRAVSTVENE
STUDIJE
Splitska 1
23 000 Zadar, Hrvatska

T: +385 23 400-411

URL: <http://www.unizd.hr>

E-MAIL: zdravstveni.studiji@unizd.hr

			<i>Gerijatrija-Medicina starije dobi. CT poslovne informacije,Zagreb.</i>
6.	11.12. .2018	Osobitosti prehrane starijih osoba	Duraković Z i sur.(2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi. CT poslovne informacije,Zagreb.</i>
7.		Osobitosti eliminacije u starijoj dobi	Duraković Z i sur.(2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi. CT poslovne informacije,Zagreb.</i>
8.		Osobitosti promjene sustava organa za kretanje starijih osoba.	Duraković Z i sur.(2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi. CT poslovne informacije,Zagreb.</i>
9.		Primjena lijekova u starijoj dobi.	Duraković Z i sur.(2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi. CT poslovne informacije,Zagreb.</i>
10.		Psihologija starenja, starost reintegracija ili očaj. Ovisnost u starosti.	Duraković Z i sur.(2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi. CT poslovne informacije,Zagreb.</i>
11.		Izoliranost i otuđenost- problemi starijih ljudi.	Duraković Z i sur.(2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi. CT poslovne informacije,Zagreb.</i>
12.		Zlostavljanje starijih osoba.	Roksandić Tomek S. (2012) <i>Četiri stupnja gerijatrijske zdravstvene njege sa sestričnom dokumentacijom i pristupnikom opće obiteljske medicine u domu za starije osobe. ZZJZ dr Andrija Štampar, Zagreb.</i>
13.		12.12.2018.	Problemi u komunikaciji-vid,sluh i senilnost.

SVEUČILIŠTE
U ZADRU
UNIVERSITY OF ZADAR

ODJEL ZA ZDRAVSTVENE
STUDIJE
Splitska 1
23 000 Zadar, Hrvatska

T: +385 23 400-411

URL: <http://www.unizd.hr>

E-MAIL: zdravstveni.studiji@unizd.hr

			Zagreb. Zagreb.
14.		Starenje i stres. Depresija i starenje. Odnosi u obitelji-suživot više generacija.	Duraković Z i sur.(2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi</i> . CT poslovne informacije, Zagreb. Pečjak V. (2001) <i>Psihologija treće životne dobi</i> . Prosvjeta Zagreb. Zagreb.
15.		Geroprofilaksa. Primarna, sekundarna i tercijarna prevencija.	Duraković Z i sur.(2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi</i> . CT poslovne informacije, Zagreb.
16.		Oblici smještaja za starije osobe.	Duraković Z i sur.(2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi</i> . CT poslovne informacije, Zagreb. Pečjak V. (2001) <i>Psihologija treće životne dobi</i> . Prosvjeta Zagreb. Zagreb.
17.	13.12.2018.	Povijesni razvoj hospicija i palijativne skrbi u svijetu. Glavne značajke palijativne skrbi. Zdravstvena njega umirućih bolesnika.	Duraković Z i sur.(2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi</i> . CT poslovne informacije, Zagreb. Pečjak V. (2001) <i>Psihologija treće životne dobi</i> . Prosvjeta Zagreb. Zagreb.
18.		Zdravstvena njega gerijatrijskih bolesnika prema teoriji N. Rooper . 4.stupnja gerijatrijske zdravstvene njege.	
19.		Proces zdravstvene njege starijih osoba.	Roksandić Tomek S.(2012) <i>Četiri stupnja gerijatrijske zdravstvene njege sa sestrinskom dokumentacijom i pristupnikom obiteljske medicine u domu za starije osobe</i> . Zavod za javno zdravstvo dr Andrija Štampar, Zagreb.
20.		Učestalost sestrinskih dijagnoza u zdravstvenoj njezi gerijatrijskog bolesnika prema obrascima M.Gordon	

SVEUČILIŠTE
U ZADRU
UNIVERSITY OF ZADAR

ODJEL ZA ZDRAVSTVENE
STUDIJE
Splitska 1
23 000 Zadar, Hrvatska

T: +385 23 400-411

URL: <http://www.unizd.hr>

E-MAIL: zdravstveni.studiji@unizd.hr

Vježbe			
R e d. b r.	Datum	Naslov	Literatura
1.	19.12.2018.	Oblici smještaja za starije osobe. Prijem starije osobe u Dom. Sestrinska i socijalna anamneza. Prilagodba starije osobe na promjene u socijalnim odnosima. Prilagodba starije osobe na promjene na smanjene prihode.	Roksandić Tomek S.(2012) <i>Četiri stupnja gerijatrijske zdravstvene njege sa sestrinskom dokumentacijom i pristupnikom obiteljske medicine u domu za starije osobe.</i> Zavod za javno zdravstvo dr Andrija Štampar, Zagreb.
2.	19.12.2018.	Procjena kože i sluznice u starijih osoba. Procjena sklonosti dekubitusa. Primjena skala za procjenu sklonosti dekubitusa. Skrb za stariju osobu s kroničnom ranom.	Roksandić Tomek S.(2012) <i>Četiri stupnja gerijatrijske zdravstvene njege sa sestrinskom dokumentacijom i pristupnikom obiteljske medicine u domu za starije osobe.</i> Zavod za javno zdravstvo dr Andrija Štampar, Zagreb.
3.	19.12.2018.	Procjena funkcije probavnog sustava starije osobe. Procjena i utvrđivanje najčešćih problema probavnog sustava starije osobe. Skrb za stariju osobu s inkontinencijom stolice (minor i major). Skrb za stariju osobu s opstipacijom i dijarejom.	Roksandić Tomek S.(2012) <i>Četiri stupnja gerijatrijske zdravstvene njege sa sestrinskom dokumentacijom i pristupnikom obiteljske medicine u domu za starije osobe.</i> Zavod za javno zdravstvo dr Andrija Štampar, Zagreb.
4.	20.12.2018.	Procjena pokretljivosti starije osobe. Procjena sklonosti padu. Primjena skala za procjenu sklonosti padu Skrb za stariju osobu nakon prijeloma (humerus, femur).	Roksandić Tomek S.(2012) <i>Četiri stupnja gerijatrijske zdravstvene njege sa sestrinskom dokumentacijom i pristupnikom obiteljske medicine u domu za starije osobe.</i> Zavod za javno zdravstvo dr Andrija Štampar,

SVEUČILIŠTE
U ZADRU
UNIVERSITY OF ZADAR

ODJEL ZA ZDRAVSTVENE
STUDIJE
Splitska 1
23 000 Zadar, Hrvatska

T: +385 23 400-411

URL: <http://www.unizd.hr>

E-MAIL: zdravstveni.studiji@unizd.hr

			Zagreb.
5	20.12.2018.	Procjena prehrambenih navika starije osobe. Procjena stupnja samostalnosti pri uzimanju hane i tekućine. Planiranje i provođenje intervencija kod starijih osoba sa smanjenom mogućnosti hranjenja. Hranjenje starije osobe umjetnim načinom.	Roksandić Tomek S.(2012) <i>Četiri stupnja gerijatrijske zdravstvene njege sa sestrinskom dokumentacijom i pristupnikom obiteljske medicine u domu za starije osobe.</i> Zavod za javno zdravstvo dr Andrija Štampar, Zagreb.
6		Procjena promjena na mokraćnom sustavu starije osobe Edukacija o provođenju vježbi za jačanje mišića dna zdjelice. Skrb za inkontinentnog gerijatrijskog bolesnika.	Roksandić Tomek S.(2012) <i>Četiri stupnja gerijatrijske zdravstvene njege sa sestrinskom dokumentacijom i pristupnikom obiteljske medicine u domu za starije osobe.</i> Zavod za javno zdravstvo dr Andrija Štampar, Zagreb.
7	21.12.2018.	Procjena kognitivnih sposobnosti starije osobe. Skrb za stariju osobu s demencijom. Skrb za stariju osobu s oslabljenim sluhom, vidom i poremećajem govora.	Roksandić Tomek S.(2012) <i>Četiri stupnja gerijatrijske zdravstvene njege sa sestrinskom dokumentacijom i pristupnikom obiteljske medicine u domu za starije osobe.</i> Zavod za javno zdravstvo dr Andrija Štampar, Zagreb.
8		Skrb za umirućeg bolesnika. Procjena boli. Primjena skala za procjenu boli.	Roksandić Tomek S.(2012) <i>Četiri stupnja gerijatrijske zdravstvene njege sa sestrinskom dokumentacijom i pristupnikom obiteljske medicine u domu za starije osobe.</i> Zavod za javno zdravstvo dr Andrija Štampar, Zagreb.

**SVEUČILIŠTE
U ZADRU**
UNIVERSITY OF ZADAR

**ODJEL ZA ZDRAVSTVENE
STUDIJE**
Splitska 1
23 000 Zadar, Hrvatska

T: +385 23 400-411

URL: <http://www.unizd.hr>

E-MAIL: zdravstveni.studiji@unizd.hr

Seminari			
Re d. br.	Datum	Naslov	Literatura
1.	14.12.2108.	Zdravstvena njega starijih osoba s bolestima stomatognatnog sustava	Duraković Z i sur. (2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi</i> . CT poslovne informacije, Zagreb.
2.	14.12.2018.	Zdravstvena njega starijih osoba oboljelih od zaraznih bolesti	Duraković Z i sur. (2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi</i> . CT poslovne informacije, Zagreb.
3.	14.12.2018.	Zdravstvena njega starijih osoba s infekcijama mokraćnog sustava	Duraković Z i sur. (2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi</i> . CT poslovne informacije, Zagreb.
4.	14.12.2018	Posebности nastajanja traumatizma u starijoj dobi	Duraković Z i sur. (2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi</i> . CT poslovne informacije, Zagreb.
5.	17.12.2018.	Zdravstvena njega starijih osoba oboljelih od bolesti ekstrapiramidnog sustava	Duraković Z i sur. (2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi</i> . CT poslovne informacije, Zagreb.
6.	17.12.2018.	Rehabilitacijske teškoće u starijoj dobi i mogućnosti gerontotehnologije	Duraković Z i sur. (2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi</i> . CT poslovne informacije, Zagreb.
7.	17.12.2018.	Aktivno zdravo starenje	Duraković Z i sur. (2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi</i> .

**SVEUČILIŠTE
U ZADRU**
UNIVERSITY OF ZADAR

**ODJEL ZA ZDRAVSTVENE
STUDIJE**
Splitska 1
23 000 Zadar, Hrvatska

T: +385 23 400-411

URL: <http://www.unizd.hr>

E-MAIL: zdravstveni.studiji@unizd.hr

			CT poslovne informacije, Zagreb.
8.	17.12.2018.	Socijalno medicinske teškoće i potrebe za zdravstvenom zaštitom u starijoj dobi	Duraković Z i sur. (2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi</i> . CT poslovne informacije, Zagreb.
9.	17.12.2018.	Prilagodba na umirovljenje	Duraković Z i sur. (2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi</i> . CT poslovne informacije, Zagreb.
10.	18.12.2018.	Starenje stanovništva-demografska slika Hrvatske	Duraković Z i sur. (2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi</i> . CT poslovne informacije, Zagreb.
11.	18.12.2018.	Osobitosti postmenopauze	Duraković Z i sur. (2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi</i> . CT poslovne informacije, Zagreb.
12.	18.12.2018.	Oblici smještaja za starije osobe	Duraković Z i sur. (2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi</i> . CT poslovne informacije, Zagreb.
13.	18.12.2018.	Nutritivni status starijih osoba	Duraković Z i sur. (2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi</i> . CT poslovne informacije, Zagreb.
14.	14.12.2018.	Menadžment u skrbi za starije ljude (značaj gerotoservisa i gerontoloških centara)	Duraković Z i sur. (2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi</i> . CT poslovne informacije, Zagreb.
15.	14.12.2018.	Zadarski otoci - živjeti starost	
16.	14.12.2018.	Usamljenost i izoliranost u starijoj dobi	Duraković Z i sur. (2007) <i>Gerijatrija-Medicina starije dobi</i> .

**SVEUČILIŠTE
U ZADRU**
UNIVERSITY OF ZADAR

**ODJEL ZA ZDRAVSTVENE
STUDIJE**
Splitska 1
23 000 Zadar, Hrvatska

T: +385 23 400-411

URL: <http://www.unizd.hr>

E-MAIL: zdravstveni.studiji@unizd.hr

			CT poslovne informacije, Zagreb
--	--	--	------------------------------------

Nastavnik:
Sonja Šare, predavač